

Høgskranken

Bebygelse merket med oransje er bygninger som har vært tilknyttet virksomhetene ved Fallselva.

Vi befinner oss nå ved **Skrankefossen**, det høyeste enkeltfallet mellom Trevatna og tidligere Skrankefoss Træsliperi. Det var denne fossen som ga både kraft og navn til fabrikken. Fossen skjærer seg gjennom den nordre enden av et nord-sør gående høydedrag som fra gammelt av har hatt navnet Skrankehøgda eller "Skrankemana" (skranke = forhøyning, mana = de lange og tykke hår på øvre kant av hestens hals). I lokalt språkbruk ble denne delen av elva kalt Høgskranken. Navnet Skrankefoss ble mest forbundet med selve fabrikken.

Som bildet viser, passerte tømmerrenna her i stor høyde. Arbeidskrevende under bygging og ved reparasjoner. En gang på 1930-tallet ga den etter for en tømmervase på dette stedet og måtte bygges opp igjen. Det var **Bratvoldsbrødrene** under ledelse av Peder Bratvold som både bygget og vedlikeholdt renna. Som rennebyggere var de alltid tilgjengelige under tømmerrenninga. I terrenget, på hver side av juvet, kan vi ennå se sporene der renna hvilte på trygg grunn.

Renna ble mye benyttet som gangvei. Også om vinteren, av og til med ski på beina. Det finnes mange historier om nervepirrende sekunder over Høgskranken. Historier om vannet som kom akkurat da. Forvarselet om at tømmerstokkene snart var motgående trafikanter. Om de to frierne, som i høstmørke og fossebrus, verken så eller hørte og dermed kolliderte rett over juvet. Om mannen med 100 kilos mjølsekk, fraktet hele veien fra Mølla, og som møtte vannet her. Om modig ungdom som passerte på ski på en snødybde som gikk over rennekanten.

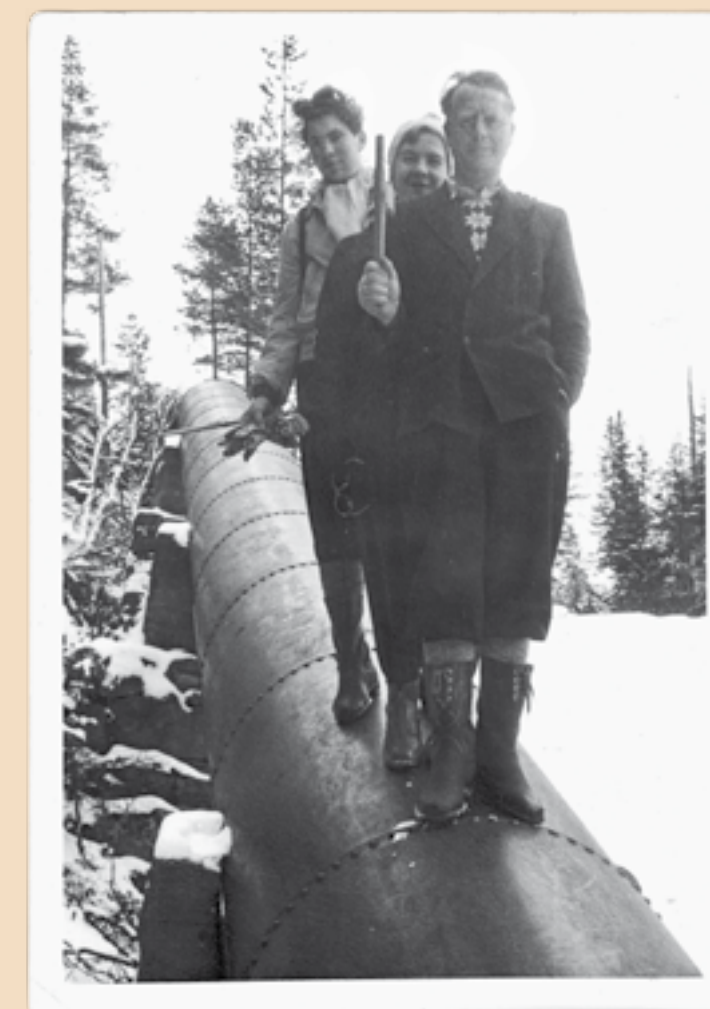
Høgskranken, det luftigste stedet på rennestrekningen mellom Trevatna og Randsfjorden. Du kan lese mer om renna på post 6.
Foto utlånt av Johanne Varpstuen.

Livet langs Fallselva

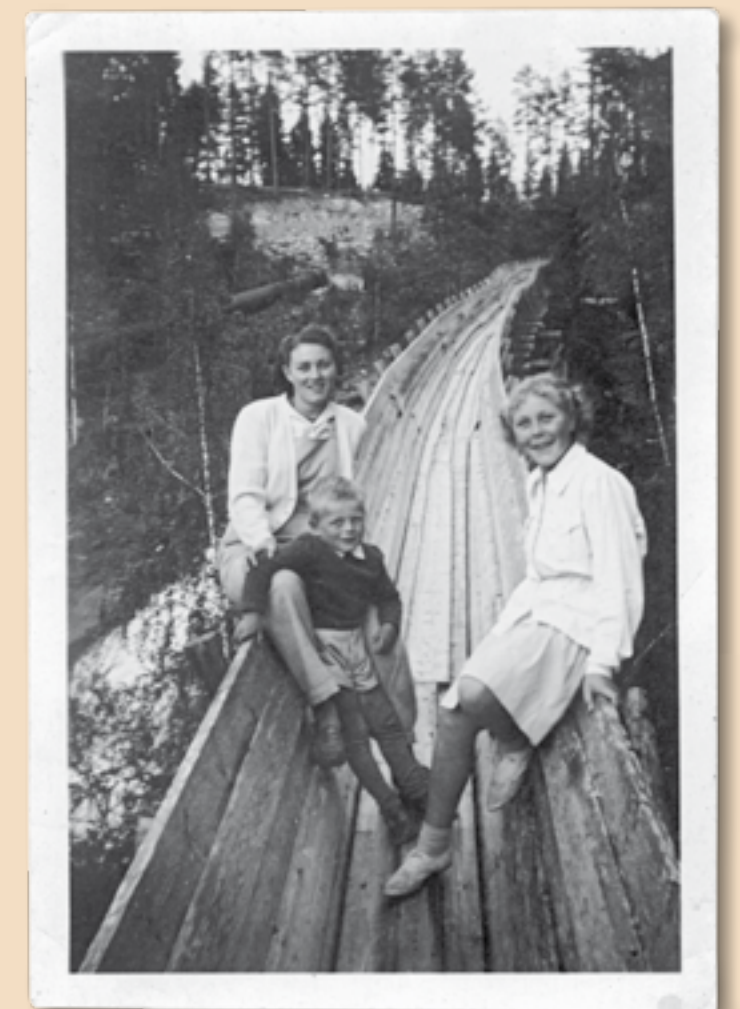

Her ser vi det gamle jernrør (1910- 2009) som krysser Høgskranken.

Foto: Bjørn E. Edvardsen.

Roar Larsen (bakerst) med far og søster på røret ned Høgskranken. Fristende, men usikker snarvei etter isfiske på Trevatna.
Foto utlånt av Roar Larsen.

En luftig utsiktsplass. Bjørn E. Edvardsen, Bjørg E. Hide og Solveig Jensen i tømmerrenna over Høgskranken ca. 1950.
Foto utlånt av Solveig Jensen.